

**Uitvoeringsplan strategie
Sporten voor mensen
met een handicap is
vanzelfsprekend in 2030**

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
Inleiding	5
1. Aanpak, sturing en samenwerking	6
2. De Pijlers	7
2.1 Samenhang en synergie	7
3. Planning en monitoring	8
4. Uitvoeringsplannen per pijler	9
4.1 Jeugd en Volwassenen: Toewerken naar een inclusief sportlandschap in 2030	9
4.2 Inclusief Talent Naar de Top	13
4.3 Classificatie	15
4.4 Effectieve en Duurzame Innovatie in de Sport voor mensen met een handicap	17
4.5 Randvoorwaarden	19
4.6 Internationaal	22
4.7 Pijler Netwerk als kompas binnen de Strategie Sporten voor mensen met een handicap	23
5. Ondertekenaars van de strategie 2030	25
Bijlage: Overzicht Acties per pijler	26
1. Pijler Jeugd en Volwassenen	26
2. Pijler Talentvol	27
3. Pijler Classificatie	28
4. Pijler Innovatie	29
5. Pijler Randvoorwaarden	30
6. Pijler Internationaal	31
7. Netwerk	32

Samenvatting

Kernambitie In 2030 is sporten voor mensen met een handicap vanzelfsprekend: op elk niveau, in elke levensfase en in elke gemeente in Nederland. We streven naar een samenleving waarin ieder mens – ongeacht handicap – gelijke kansen heeft om te sporten, mee te doen en zich te ontwikkelen. Sport is geen luxe of extraatje, maar een essentieel onderdeel van gezondheid, zingeving en meedoen. Deze ambitie vraagt om blijvende inzet, duidelijke keuzes en structurele samenwerking.

Gezamenlijke belofte Meer dan 50 organisaties hebben zich verbonden aan deze strategie. Samen zetten we koers naar structurele verandering. Niet door losstaande initiatieven, maar door een gedeelde aanpak, elkaars kracht te benutten en barrières weg te nemen. Ieder draagt bij vanuit zijn eigen rol, verantwoordelijkheid en expertise – met één gezamenlijk kompas. We spreken elkaar aan op voortgang, helpen elkaar vooruit en blijven gericht op het collectieve doel: deelname aan sport vanzelfsprekend maken voor iedereen.

Het ministerie van VWS speelt hierbij een verbindende en coördinerende rol. Het bewaakt samenhang, faciliteert de samenwerking tussen partijen en stimuleert reflectie en voortgang. Het veld – bestaande uit sportorganisaties, gemeenten, zorginstellingen, kennispartners en belangen-

organisaties – is eigenaar van de uitvoering. De kracht van deze strategie ligt in het gedeeld eigenaarschap en de bereidheid om gezamenlijk te bouwen aan een inclusief sportlandschap.

Drie kernprincipes

1. **Samenwerking als fundament** – Alleen door bundeling van kennis, middelen en kracht realiseren we blijvende impact. We bouwen voort op bestaande initiatieven, versterken elkaar en trekken samen op waar dat nodig is.
2. **De mens centraal** – Niet het systeem, maar de leefwereld, behoefte en ervaring van mensen met een handicap vormen het uitgangspunt. We benaderen sport en bewegen integraal, in relatie tot gezondheid, participatie en kwaliteit van leven.
3. **Van belofte naar uitvoering** – Ambities worden niet alleen uitgesproken, maar ook geconcretiseerd. In acties, rollen, tijdspaden en monitoring. De uitvoering gebeurt door het veld, met VWS als coördinerend en verbindend partner. Gedeeld eigenaarschap is essentieel voor succes. Deze strategie sluit nadrukkelijk aan bij de doelen en uitgangspunten van het VN-verdrag Handicap en de werkagenda, en levert daarmee een concrete bijdrage aan inclusie, participatie en gelijke rechten voor mensen met een handicap.

Inleiding

Met dit integrale uitvoeringsplan bundelen we de gezamenlijke inzet van alle betrokken partijen die werken aan de uitvoering van de strategie “Sporten voor mensen met een handicap is vanzelfsprekend in 2030.” Het plan biedt een samenhangend overzicht van de acties die per pijler worden ondernomen, de gezamenlijke doelen en de manier waarop we daar komen.

De kracht van dit plan is dat het niet alleen laat zien **wat** we doen, maar vooral **waarom** we het doen. We zetten de behoeften van mensen met een handicap centraal en bouwen aan een samenleving waarin sportdeelname vanzelfsprekend is, op elk niveau en in elke levensfase.

De ondertekening van de pijlers op 14 oktober 2024 markeert het begin van deze gezamenlijke uitvoeringsfase. Daarmee gaven partijen aan zich te committeren aan concrete doelstellingen, verbonden aan zeven inhoudelijke pijlers en één netwerkpijler. De komende maanden wordt dit plan verder verrijkt met KPI's en monitoring-gegevens, die op dit moment nog in ontwikkeling zijn. Dit uitvoeringsplan is een levend document, dat met het veld meegroeit.

1. Aanpak, sturing en samenwerking

De strategie is in coproductie met het veld tot stand gekomen. Ook de uitvoering gebeurt in samenwerking met ondertekenaars, trekkers en andere partners. VWS speelt een coördinerende en verbindende rol. Het bewaakt samenhang, faciliteert voortgang, en stimuleert reflectie en samenwerking tussen partijen.

De uitvoering is onderverdeeld in zeven pijlers waarvan zes gericht op de inhoud en één gericht op het netwerk die fungeert als kompas. Iedere pijler kent eigen trekkers en ondertekenaars. Sommige acties zijn specifiek per doelgroep of sector, andere raken meerdere domeinen. Binnen de pijler jeugd en Volwassenen wordt gewerkt aan een die uiteindelijk een rode draad in de aanpak vormt.

De sturing vindt plaats via drie lagen:

- **Bestuurlijk** – Afspraken op directieniveau over voortgang en politieke verankering.
- **Regie (strategisch)** – Coördinatie via vaste voortgangsmomenten, afstemming tussen trekkers, bewaking van planning en KPI's.
- **Inhoudelijk (operationeel)** – Ondersteuning van trekkers bij uitvoeringsvraagstukken, afstemming met Mulier Instituut, faciliteren van kennisdeling en reflectie.

VWS organiseert jaarlijkse reflectierondes, voert overleg met koepels en andere departementen, en bewaakt het geheel. De rolverdeling tussen rijk, veld en kennispartners is horizontaal ingericht.

2. De Pijlers

De pijlers van deze strategie vormen samen het fundament onder de uitvoeringsfase. Elke pijler heeft een eigen focus, maar draagt bij aan de gedeelde ambitie: sporten voor mensen met een handicap vanzelfsprekend maken in 2030. De pijlers zijn uitgewerkt in afzonderlijke uitvoeringsplannen die als bijlage zijn toegevoegd. Hieronder volgt een overzicht van de inhoudelijke structuur van elke pijler.

1. **Jeugd en Volwassenen** – Gericht op het verhogen van instroom en herinstroom en het voorkomen van uitstroom, met de klantreis als leidend principe.
2. **Classificatie** – Gericht op het stroomlijnen en professionaliseren van het nationale classificatieproces.
3. **Innovatie** – Gericht op het stimuleren, bundelen en structureel verankeren van innovaties in de sportsector.
4. **Talentvol** – Gericht op het versterken van het pad van talent naar top voor sporters met een handicap.
5. **Randvoorwaarden** – Gericht op het wegnemen van drempels zoals vervoer, financiën en sporthulpmiddelen, zodat sportdeelname voor iedereen haalbaar wordt.

6. **Internationaal**: gericht op het versterken van de internationale positie van Nederland op het gebied van inclusieve sport. Door internationale samenwerking en kennisuitwisseling versterken we ook het binnenlands beleid.

7. **Netwerk** Geen klassieke pijler, maar een verbindend kompas dat samenwerking en samenhang tussen de andere pijlers bevordert. Deze is opgenomen in de bijlage, inclusief een actietabel.

2.1 Samenhang en synergie

De kracht van de strategie ligt in de onderlinge versterking. Innovatie voedt talentontwikkeling. Classificatie ondersteunt eerlijk spel. Internationaal delen we wat werkt. En via de klantreis stemmen we alles af op de mens. Het netwerk houdt dit geheel bij elkaar, zorgt voor een gedeeld beeld en structurele reflectie.

3. Planning en monitoring

Het Mulier Instituut monitort per pijler de voortgang op basis van rapportages, voortgangsgesprekken en (vanaf najaar 2025) KPI's. Daarnaast zijn er vaste voortgangsoverleggen per kwartaal. Bij knelpunten wordt gezamenlijk bijgestuurd.

Belangrijke momenten (verleden en toekomst):

- 14 december 2023: Eerste landelijke aftrap van de strategie.
- Juni 2024: Tweedaagse voor de uitwerking van de strategie met partners
- 14 oktober 2024: Ondertekening van de pijlers en start van de implementatie- en uitvoeringsfase.
- 4 september 2025: Landelijke Uniek Sporten Dag in Ermelo waar de voortgang van de strategie met de ondertekenaars en niet – ondertekenaars wordt gedeeld.
- 3 november: lancering uitvoeringsplan met alle ondertekenaars
- Jaarlijks: jaarreflectie en actualisatie per pijler.
- 2026-2030: versterking en verdieping van de acties.

4. Uitvoeringsplannen per pijler

4.1 Jeugd en Volwassenen: Toewerken naar een inclusief sportlandschap in 2030

Inleiding

Dit plan beschrijft de uitvoering van de pijlers Jeugd- en Volwassenensport. Hoewel het om twee afzonderlijke pijlers binnen de strategie gaat, is ervoor gekozen om deze pijlers in één gezamenlijk uitvoeringsplan op te nemen. Reden hiervoor is de inhoudelijke overlap tussen beide thema's. De pijlers Jeugd en Volwassenen streven naar meer sportdeelname onder mensen met een handicap.

Proces

Op basis van alle input die tijdens de verschillende werksessies zijn opgehaald, werd duidelijk dat er heel veel gebeurt en heel veel ideeën zijn. Een lijst van ruim 200 acties is opgehaald. Allemaal terechte acties, maar om het verschil te willen maken en te zorgen dat sporten in 2030 echt vanzelfsprekend is voor mensen met een handicap is het nodig om keuzes te maken en te prioriteren. Hierbij is het ook belangrijk om vanuit de behoefte van mensen met een handicap te gaan denken. Dus de basis voor dit plan is niet een lijst met losse acties, maar de klantreis van mensen met een handicap. We zetten niet het systeem, maar de behoeften van de (potentiële) sporter centraal. De klantreis vormt dan ook de **ruggengraat** van het uitvoeringsplan: alle acties worden gekoppeld aan barrières en behoeften die mensen ervaren tijdens hun weg naar sportdeelname. Daarmee bouwen we aan een duurzaam en mensgericht uitvoeringsplan dat uitnodigt tot samenwerking, vernieuwing en langdurige impact.

Vervolgacties

Op basis van de klantreis en de overzichten die gecreëerd gaan worden, wordt nagegaan welke acties in welke fase van het leven van een persoon met een handicap kan bijdragen aan het gaan sporten en bewegen. Dit betekent dat de lijst van ruim 200 opgehaalde acties beschikbaar blijft en in een vervolgproces verder wordt benut, uitgewerkt of in gang gezet. Op die manier blijft de brede input van partijen behouden en kan het uitvoeringsplan in de komende jaren verder worden verdiept en verbreed. Dit betekent ook dat de trekkers van de pijler Jeugd en

volwassenen eind Q3 een vervolg op dit uitvoeringsplan schrijven om ze verdere acties in gang te zetten.

1. Context

De sportdeelname onder jeugd met een handicap blijft achter, ook en met name ten opzichte van jeugd zonder handicap¹. Ook voor volwassenen valt op dat van een toename geen sprake is en dat deelnamecijfers stabiel laag zijn. Ook blijkt uit cijfers van oa Mulier Instituut² dat professionals nog regelmatig moeite hebben om mensen met een handicap te bereiken en dikwijls onvoldoende inzicht hebben in hun wensen, behoeften en belemmeringen ten aanzien van sport en bewegen. Om instroom te vergroten en uitstroom te verlagen moet gedraaid worden aan duidelijk gedefinieerde knoppen van onderliggende doelstellingen. Dit omdat we in de praktijk zien dat hogere sportdeelname een gevolg is van een betere match tussen vraag en aanbod én verbeterde kennis en communicatie van en naar de doelgroep.

De noodzaak voor samenwerking in het bereiken van deze ambitie is daardoor groot. Veel partijen voelen zich verantwoordelijk en/of betrokken bij het verhogen van sportparticipatie voor jeugd en volwassenen met een handicap, maar het nog niet gelukt is een positieve trendbreuk in deelname te realiseren.

Een belangrijke noot binnen het behalen van onderstaande doelen is dat er een aantal aspecten van belang zijn voor de pijler jeugdsport die via een andere pijler of programma lopen.

Dit zijn: 1) randvoorwaarden (sportoelpeidsmiddelen, vervoer, financiën en toegankelijke accommodaties en vrijwilers), 2) passend bewegingsonderwijs onder leiding van vakdocenten en 3) beweegvriendelijke omgeving die voldoet aan toegankelijkheidseisen.

Binnen de pijlers Jeugd- en Volwassenensport richten we ons op twee groepen:

- Jeugd van 5 t/m 18 jaar
- Volwassenen van 19 t/m 99 jaar.

¹ Mulier Instituut gebaseerd op CBS Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor, RIVM en de Sportdeelname Index

² Gebaseerd op CBS Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor RIVM en de Sportdeelname Index

Het gaat hierbij om directe instromers, herinstromers en mogelijke uitstromers waarbij jeugd en volwassenen soms worden geboren met een handicap, maar ook op latere leeftijd een handicap kunnen krijgen.

2. Doelstellingen

Hoofddoel: Het verhogen van instroom en herinstroom, en het voorkomen van uitstroom van mensen met een handicap in de sport.

De subdoelen zijn iets gewijzigd ten opzichte van de ondertekende pijlers. Om de omslag van aanbodgericht naar mensgericht te maken is de klantreis hierin centraal gesteld die gebouwd gaat worden. De genoemde doelstellingen met betrekking tot intermediairs, passend aanbod, bekwaam kader en bij jeugd het betrekken van ouders en verzorgers komen nog steeds terug in de doelen, maar wel gedacht vanuit wat mensen met een handicap nodig hebben.

Subdoelen

1. Versterken van toeleiding en ondersteuning en het betrekken van ouders en verzorgers
2. Passend sportaanbod laten aansluiten bij de behoeften van jeugd en volwassenen met een handicap.
3. Vergroten van de kwaliteit van trainer-coaches, instructeurs, kader- of personeelsleden waarbij relevante kennis over handicap, gedrag en beweegvaardigheid centraal staan. Om deze doelen te realiseren werken we vanuit de klantreis.

De **klantreis** vormt de kapstok van dit uitvoeringsplan, waarbij acties worden gekoppeld aan levensfasen. Deze benadering past bij Jeugd en Volwassenen, omdat de acties direct inspelen op hun persoonlijke behoeften en belemmeringen per levensfasen.

3. Klantreis als leidraad voor acties en samenwerking

In dit uitvoeringsplan zetten we de mensen met een handicap- jong en oud- centraal. Vanuit de klantreis wordt gekeken in welke levensfase mensen zitten, wanneer ze met sport in aanraking (kunnen) komen en hoe daar ondersteuning bij gegeven kan worden.

De opgehaalde actielijst wordt benut om deze te koppelen aan de betreffende levensfasen en na te gaan of dit de acties zijn die moeten gebeuren om impact te maken. Op basis daarvan worden afspraken gemaakt over wie wat het beste kan doen om de doelgroep goed te ondersteunen.

3.1 Ontwikkel en veranker de klantreis

Doel: Het inzichtelijk maken van de levensfasen waarin jeugd en volwassenen in aanraking kunnen komen met sport, en welke ondersteuning daarbij nodig is voor zowel de doelgroep, de ouders en verzorgers en de sportaanbieders. En welke rol intermediairs kunnen spelen. Hierbij spelen kennisdeling en de rol van ontmoeting ook een belangrijke rol.

Acties

1. Fonds Gehandicaptensport werkt samen met Kenniscentrum Sport en Bewegen, Gehandicaptensport Nederland, Esther Vergeer Foundation én ervaringsdeskundigen (zoals vertegenwoordigers van leder(in) en scholieren uit het speciaal onderwijs), en professionals uit sport, zorg, onderwijs, werk en het sociaal domein aan het maken van een klantreis;
2. Aan deze klantreis wordt gekoppeld welke organisaties het leven kruisen van mensen met een handicap, ook wel de zogenoemde intermediairs. Intermediairs kunnen zijn trainers-coaches, buurtsportcoaches, consultatiebureaus, revalidatiecentra, fysiotherapeuten, (speciaal)onderwijsinstellingen, werkgevers en andere professionals uit het sociaal domein. Mensen of organisaties die de doelgroep tegenkomt en die hen kunnen toeleiden en warm begeleiden bij en naar het sportaanbod. Daarbij is het van belang om ook aandacht te besteden aan financiële (on)mogelijkheden van de doelgroep, relevante wet- en regelgeving en bestaande interventies die invloed hebben op toegang tot sport.
3. Deze klantreis wordt voorgelegd aan ervaringsdeskundigen en de ondertekenaars van de pijlers;
4. De klantreis wordt gekoppeld aan bestaand sportaanbod dat via platforms zoals Uniek Sporten zichtbaar, goed vindbaar én inhoudelijk betrouwbaar is. Daarbij is expliciete aandacht voor de kwaliteit, witte vlekken en actualiteit van de informatie.
5. Het Jeugdplan Beweegwijsheid dat in ontwikkeling is bij NOC*NSF en VWS wordt passend gemaakt voor jeugd met een handicap.

Uitvoerders: Fonds Gehandicaptensport, Kenniscentrum Sport en Bewegen, Gehandicaptensport Nederland, Esther Vergeer Foundation, Special Olympics Nederland, NOC*NSF, VWS en ervaringsdeskundigen.

Tijdpad: Start juli 2025, gereed uiterlijk Q2 2026.

3.2 Passend aanbod dat aansluit bij jeugd en volwassenen met een handicap

Voor jeugd en volwassenen met een handicap is al veel sportaanbod beschikbaar. Toch sluit dit aanbod niet altijd goed aan bij de doelgroep. Zo kan het aanbod te ver weg zijn, is de accommodatie niet altijd toegankelijk of kunnen kinderen niet samen sporten. Daarnaast vormt de continuïteit van het aanbod een belangrijke uitdaging; veel initiatieven zijn tijdelijk of kwetsbaar in hun voortbestaan.

Om instroom te bevorderen, herinstroom te ondersteunen en uitstroom te voorkomen, moet het sportaanbod toegankelijk, divers en afgestemd zijn op de behoeften van de doelgroep, waarbij een op maat gemaakt plan en structurele begeleiding essentieel zijn voor duurzame sportdeelname van jeugd en volwassenen. Het aanbod wordt 'geplaatst' op de stap in de klantreis; daarmee ontstaat overzicht in overlap, witte vlekken en kan kruisverwijzingen ontstaan.

Acties

De acties richten zich op het creëren en verbeteren van sportaanbod dat aansluit bij de behoeften, belemmeringen en mogelijkheden van mensen met een handicap, zoals sport specifieke programma's, prikkelarme opties en digitale platforms. We willen bereiken dat het aanbod aansluit op de behoeften van mensen en toegankelijk, divers en vindbaar is, zodat meer mensen starten en blijven sporten. Eerder werd geconstateerd dat met ruim 200 acties het verschil niet gemaakt kan worden. Met alle input die is verkregen en kennis die is vergaard in de afgelopen anderhalf jaar is besloten om in te zetten op vijf activiteiten die het verschil kunnen maken in de klantreis van een persoon met een handicap. Het gaat om de volgende acties waar we ons volledig op gaan richten:

1. Multisportdagen, en regionale dagen ter kennis-making op basis van een uitgewerkt format door Gehandicaptensport Nederland, in samenwerking met Sportkracht 12 en de betreffende regioconsulent aangepast sporten, met nadrukkelijke afstemming op bestaande regionale en landelijke initiatieven. Mogelijk sluit ook de Cruyff Foundation hierbij aan.
2. Inzetten op het realiseren van drie tot vier regionale clubs voor kinderen met een handicap, volgens het voorbeeld van Only Friends en sportcentrum in Noord-Oost Brabant. Voor kinderen van 5-11 jaar is het vaak lastig om een plek te vinden bij een sportclub. Voor die eerste kennismaking met sporten is het van belang dat ze een positieve ervaring hebben en leren om goed te bewegen. Bovendien kunnen deze centra ouders van kinderen met een handicap ondersteunen

met kennis en advies. Tegelijkertijd wordt ook ingezet op het ondersteunen van regulier sportaanbod in de buurt, zodat kinderen zoveel mogelijk kunnen sporten met leeftijdsgenootjes uit hun eigen omgeving. Ondernemende sportaanbieders zoals Monkey Moves kunnen hierbij ook een rol spelen, vanwege hun ervaring met jonge kinderen en laagdrempelige sporttoeleiding.

3. Samenwerking met scholen en zorginstellingen. Nader uit te werken door Cruyff Foundation, Esther Vergeer Foundation, Fonds Gehandicaptensport en Gehandicaptensport Nederland en Special Heroes).
4. NOC*NSF ontwikkelt een plan van aanpak om zowel jeugd als volwassenen (vanaf de leeftijd 19 i.p.v. 45) met een handicap meer naar de verenigingen te krijgen. Dit doen ze in samenwerking met de bonden die hebben ondertekend. 3-5 sporten worden hierbij als voortrekker aangemerkt. Dit kunnen bijvoorbeeld de sporten zijn die uit de laatste SDI naar voren komen als de sporten die graag gedaan worden door mensen met een handicap. Hiermee maken we meer meters. De best practices van deze voortrekker-bonden worden gedeeld om andere bonden te inspireren en mee te nemen, met als doel dat uiteindelijk alle bonden betrokken zijn.
5. POS ontwikkelt een plan van aanpak om zowel jeugd als volwassenen met een handicap meer naar de ondernemers te krijgen. Dit doen ze in samenwerking met de branches die hebben ondertekend. 3-5 sporten worden hierbij als voortrekker aangemerkt, op basis van uitkomsten van de laatste SDI en interesse vanuit de branche. Hiermee maken we meer meters.
6. Het optimaliseren van het sportaanbod van sportbonden en leden van de POS, zodat het beter aansluit bij de wensen, behoeften en barrières van mensen met een handicap. Dit kan door het bestaande aanbod (zoals spelregels, spelvormen en competitieopzet) tegen het licht te houden en waar nodig verder te ontwikkelen, én door te zorgen dat binnen de bonden een dedicated medewerker over voldoende kennis en kunde beschikt om gehandicaptensport effectief te ondersteunen.

Op basis van de klantreis worden bovengenoemde acties verder ingevuld en nagedacht welke acties voor welke groepen het meest passend zijn en welke intermediairs gekoppeld kunnen worden aan de mensen.

Uitvoerders: Gehandicaptensport Nederland, Fonds Gehandicaptensport, NOC*NSF, Sportbonden, POS, branches, SK'12, Cruyff Foundation, Esther Vergeer Foundation, Special Olympics Nederland.

Tijdpad: Start bij het eerste concept klantreis (Q1 2026) en gereed eind 2028. Het doorontwikkelen van het sportaanbod loopt door tot eind 2030.

3.3 Opleiding & Kennis

Het vergroten van kennis van professionals en vrijwilligers, om instroom, herinstroom en behoud te bevorderen.

Acties

De acties richten zich op het verbeteren van de kennis en vaardigheden van trainers, coaches en andere professionals via opleidingen, bijscholingen en bewustwording. We willen bereiken dat begeleiding inclusiever en kwalitatiever wordt, zodat sporters met een handicap beter worden ondersteund en blijven sporten.

1. Een overzicht creëren van alle opleidingen die betrekking hebben op het begeleiden van sporten voor mensen met een handicap en vanuit dit overzicht eventuele doublures en lacunes in kaart brengen. En daarnaast het bewaken hiervan en up-to-date houden.
2. Op basis van dit overzicht bepalen op welke onderdelen uit de actielijst op termijn ingezet moet worden om het sportaanbod binnen de klantreis zo kwalitatief mogelijk te maken.
3. Er wordt een partij, voorstel GSN, aangewezen die de regie heeft op het overzicht en zorgt voor periodieke actualisatie (minimaal 1x per half jaar).
4. De uitvoerders kiezen gezamenlijk een platform waar het actuele overzicht geactualiseerd wordt; vanuit andere kanalen wordt hiernaar verwezen om te zorgen dat content niet veroudert. Daarbij worden ook de mogelijkheden van AI verkend om actuele kennis en informatie over sport- en beweegaanbod, barrières en handelingsperspectieven slim te ontsluiten voor verschillende doelgroepen en professionals in sport, zorg, onderwijs, gemeenten en werk.

Ter overweging: Voorstel kennis over sportondersteuning als bron gebruiken ten behoeve van professionals. Gezamenlijk wordt uitgedacht hoe hier vanuit de

verschillende partners naar verwezen wordt en ingezet wordt. Dit zijn in ieder geval NOC*NSF, POS, Uniek Sporten, bonden, branches, GSN, LAB, etc.

Uitvoerders: Gehandicaptensport Nederland, Kenniscentrum Sport en Bewegen in overleg met NOC*NSF, Fonds Gehandicaptensport, POS, Special Olympics Nederland, bonden en branches.

Op basis van de klantreis wordt bekeken wat nodig is en waar dan mogelijke witte vlekken zitten.

Tijdpad: Is al gestart, gereed Q2 2026.

4. Monitoring en Regie

Monitoring:

- Jaarlijkse rapportage door Mulier Instituut, start Q1 2026.

Regie en samenwerking

- VWS organiseert samen met ondertekenaars werksessies per actielijn om taken, verantwoordelijkheden en overlap af te stemmen.
- Veldpartijen participeren via werkgroepen per actielijn.
- Best practices worden verzameld en gedeeld via platforms zoals Uniek Sporten, sportakkoord.nl en allesoversport.nl.

5. Betrokken Partijen

- **Overheid:** VWS, OCW, SZW, gemeenten, provincies.
- **Kennisinstellingen:** Mulier Instituut, Kenniscentrum Sport & Bewegen, hogescholen.
- **Sportorganisaties:** Gehandicaptensport Nederland, NOC*NSF, sportbonden (KNVB, KNLTB, Nevobo, KNHB), POS (NL Actief, WiZZ, FNRS, Dansondernemers en KNLTB), **ondernemende sportaanbieders** (zoals Monkey Moves), Special Olympics Nederland

Maatschappelijke partners: Esther Vergeer Foundation, Special Heroes, Cruijff Foundation, Fonds Gehandicaptensport, SK12, MOS.

4.2 Inclusief Talent Naar de Top

Inleiding

Dit uitvoeringsplan beschrijft de aanpak om talentontwikkeling voor sporters met een handicap te stimuleren, optimaliseren en borgen. Samenwerking en versterking van de basis zijn essentieel om volop kansen te bieden aan talentvolle sporters en een het systeem van talentherkenning, talentinstroom en talentontwikkeling op een duurzame manier te versterken.

1. Ambitie

In 2030 is het vanzelfsprekend dat talentvolle sporters met een handicap (12-35 jaar) optimaal worden ondersteund in hun sportieve ontwikkeling binnen paralympische sportdisciplines. Het pad van beginnend sporter naar topsporter is verrijkt met structurele competitiemogelijkheden, bekwame fulltime talentcoaches en waardevolle activiteiten voor gerichte talentinstroom en talentontwikkeling van sporters met een handicap.

2. Context

In Nederland zijn bestaande concepten de laatste jaren effectief doorontwikkeld. Denk hierbij aan opleidingsprogramma's van een aantal sportbonden, de Paralympische

Talentdagen en het vak van talentcoach. Doorverwijzers zoals sport-, zorg- en onderwijsprofessionals spelen een cruciale rol in het identificeren en begeleiden van talentvolle sporters met een handicap. Zij zorgen ervoor dat deze sporters de juiste instroommogelijkheden en ontwikkelingsmogelijkheden weten te vinden. Echter is het pad van beginnend sporter naar topsporter nog beperkt gezaaid qua aantal sporten en aandacht voor jeugdigen (12-18 jaar) met een handicap. Een beperkt aantal sportbonden met een topsportprogramma biedt ook een passend opleidingsprogramma inclusief talentcoach aan. Ook zijn landelijke competities in verenigingsverband nog te vaak onzichtbaar en daarmee onvindbaar voor zowel sporters als toeschouwers. Samenwerking en versterking van de al gelegde basis, inclusief de rol van doorverwijzers, is nodig om in 2030 als vanzelfsprekend volop kansen te hebben als talentvolle sporter.

3. Doelstellingen

1. Fulltime talentcoaches

Er wordt aangejaagd dat er meer fulltime talentcoaches aangesteld kunnen worden met aandacht voor de begeleiding van nieuw ingestroomde sporters binnen opleidingsprogramma en expertise in sport specifieke talentontwikkeling van sporters met een handicap.

2. (Door)ontwikkelen nationale para-sportcompetities

Er wordt gewerkt aan het door ontwikkelen van bestaande nationale para-sportcompetities en het opzetten van een aantal nieuwe para-sportcompetities, waarbij de focus ligt op het creëren van structurele en zichtbare wedstrijd-mogelijkheden in eigen land voor o.a. talentvolle sporters met een handicap. Er wordt bij het door ontwikkelen en opzetten rekening gehouden met een diversiteit aan type handicaps en spreiding in de regio.

3. (Door)ontwikkelen gerichte talentinstroom en -ontwikkeling activiteiten

Er wordt actief ingezet op waardevolle activiteiten voor gerichte talentinstroom en talentontwikkeling van sporters met een handicap, waarbij de nadruk ligt op het 1) creëren van doorstroom van lokale sportdeelname (clubs en ondernemers) naar landelijke talentherkenningsmogelijkheden als de TeamNL Paralympische Talentdagen, 2) het creëren van internationale wedstrijdervaringen voor jeugdige sporters (vb. European Para Youth Games) en het faciliteren van Talentstages.

4. Acties

4.1 Aanstelling en ondersteuning fulltime talentcoaches

Toelichting: Binnen de voorwaarden voor topsportfinanciering is gelabeld welk gedeelte van de begroting vanaf 2025 verplicht besteed moet worden aan een opleidingsprogramma i.c.m. een talentcoach. Na een inwerkperiode bij de eigen sportbond, volgt een kennismakingsmoment tussen de actieve talentcoaches, waarin o.a. opleidings- en ondersteuningsbehoeften worden geïnventariseerd. Om vervolgens met bestaande en evt. nieuwe opleidingsmogelijkheden te voorzien in deze behoefte. Het is essentieel voor de doorontwikkeling van de talentontwikkelingsstructuur bij sportbonden om sport overkoepelend structurele uitwisseling te creëren over de kwaliteit en uitdagingen binnen de opleidingsprogramma's.

- Uitvoerder(s): NOC*NSF, sportbonden en waar noodzakelijk (MOS)-organisaties m.b.t. co-financiering
- Termijn: Q1 2025 – Q4 2029

4.2 (Door)ontwikkelen nationale para-sportcompetities

Toelichting: Op basis van een verkennend onderzoek (Q1–Q3 2025) onder leiding van NOC*NSF worden de resultaten geïnventariseerd met betrekking tot acties en prioriteiten die bijdragen aan het behalen van de doelstelling voor 2030. Vervolgens vindt een verdieping plaats, waarin concrete acties en een gerichte prioritering worden uitgewerkt voor dit onderdeel van het uitvoeringsplan.

- Uitvoerder(s): NOC*NSF, , sportbonden
- Termijn: Q1 2025 – Q4 2025

4.3 (Door)ontwikkelen gerichte talentinstroom en -ontwikkeling activiteiten

Toelichting: Deze doelstelling heeft een aantal subacties, enerzijds voor de doorstroming van multisportdagen naar Talentdagen, anderzijds voor het creëren van meer mogelijkheden voor internationale wedstrijdervaring.

1. Gerichtere doorstroming vanuit lokale sportdeelname (clubs en ondernemers) naar nationale talentherkenningsmogelijkheden als de TeamNL Paralympische Talentdagen. En ook andersom samenwerking met partijen benutten om vanuit de TeamNL Paralympische Talentdagen doorstroming naar lokale sportdeelname te bevorderen.
2. Internationale wedstrijd mogelijkheden voor jeugdsporters worden geïnventariseerd, waaronder de verkenning of de EPYG 2025 voor de toekomst een evenement is om als vanzelfsprekend op in te gaan zetten in de toekomst (2029, locatie n.t.b.).

- Uitvoerder(s): NOC*NSF, sportbonden, MOS, POS en expertorganisaties binnen de handicapspecifieke samenwerkingsverbanden (Bartimeus, Visio, Oogvereniging, Spierziekte Nederland, Spieren voor Spieren, Kentalis).
- Termijn: Q1 2025 – Q4 2029

5. Monitoring en Evaluatie

1. KPI's ontwikkelen voor de effectiviteit van innovatieprocessen (worden ontwikkeld samen met Mulier Instituut).
2. De voortgang van de pijler Talentvol wordt gemonitord aan de hand van de volgende indicatoren: (wordt later aangevuld na overleg met Mulier Instituut).

6. Betrokken Partijen

De belangrijkste betrokken partijen zijn:

- **NOC*NSF:** Kartrekker van de pijler Talentvol, verantwoordelijk voor coördinatie en beleidsontwikkeling.
- **Sportbonden:** Leiden de uitvoering van sport specifieke opleidingsprogramma's, competities en specifiek Gehandicaptensport Nederland in het coördineren van handicap specifieke samenwerkingsverbanden met expertorganisaties.
- **MOS en POS- organisaties:** afwisselend betrokken en ondersteunend in diverse deelaspecten van deze pijler.
- **Externe partners:** Bedrijven en kennisinstellingen, zoals het Mulier Instituut, die bijdragen aan evaluatie en ontwikkeling.

4.3 Classificatie

Inleiding

Voor een succesvolle sportbeoefening voor mensen met een beperking is een gestroomlijnd en transparant classificatieproces essentieel. Dit vereist een duidelijke strategie en samenwerking tussen alle betrokken partijen. Momenteel wordt het classificatieproces ingericht op basis van ervaringen en de inzet van personen die het proces zo goed mogelijk proberen neer te zetten. Door het ontbreken van een gezamenlijke nationale visie en structuur, ontstaan er aanzienlijke verschillen in de mate waarin het proces per sport/handicap efficiënt functioneert. Door een gecoördineerde aanpak en professionaliseringslag kunnen sportbonden, classificatiërs en sporters beter worden ondersteund. Op deze manier wordt gewaarborgd dat de sporter, conform een Nederlandse strategie, op de juiste wijze in de passende klasse wordt ingedeeld.

1. Ambitie

In 2030 is het nationale classificatieproces voor sporters met een handicap volledig gestroomlijnd. Sporters krijgen vooraf, tijdens en achteraf correct inzicht in hun classificatieproces. Nederland speelt een toonaangevende rol in de ontwikkeling van een classificatiestrategie en de toepassing

ervan. NOC*NSF neemt de rollen en verantwoordelijkheden van een NPC op zich zoals geformuleerd in de herschreven IPC-classificatiecode.

De Nederlandse classificatiërs acteren nationaal en internationaal op hoog niveau. Het is het streven dat Nederlandse classificatiërs een prominente rol spelen binnen internationale federaties. Dit onderstreept de ambitie om de kwaliteit van Nederlandse classificatiërs op nationaal en internationaal niveau te waarborgen en te versterken.

Door samenwerking tussen sportbonden, classificatiërs en internationale organisaties wordt het nationale classificatieproces voortdurend verbeterd en afgestemd op de nieuwste ontwikkelingen. Dit draagt bij aan eerlijke competitie en een inclusieve sportomgeving.

Classificatie is daarnaast ondersteunend aan de strategie Paralympische focus. In deze focus staat het winnen van meer medailles, met diverse handicaps in verschillende klassen centraal. Dit legt de basis voor een toekomstbestendig topsportklimaat in Nederland, waarbij de interne concurrentie wordt vergroot, wat leidt tot meer inclusie in de topsport voor sporters met een handicap.

2. Context

De nationale classificatieprocessen binnen de wedstrijd- en topsport voor sporters met een handicap zijn momenteel niet gestroomlijnd. Hierdoor is de kwaliteit van het proces sterk afhankelijk van de individuele inzet van de betrokken personen en de ontwikkeling van de sport. Er is geen centrale plek waar de classificaties gemonitord worden, wat de consistentie en kwaliteit van het proces kan beïnvloeden. Daarnaast is de communicatie over classificatie en communicatie tijdens het classificatieproces niet altijd duidelijk. Dit kan ertoe leiden dat sporters het proces en uitkomsten niet altijd begrijpen. Daarbij is er momenteel geen volledig zicht op of het huidige classificatieproces voldoet aan de geldende privacywetgeving in Nederland, wat risico's met zich mee kan brengen voor de bescherming van persoonsgegevens van sporters. Hoewel classificiers goed worden opgeleid door (nationale en) internationale sportbonden, liggen er kansen om hun werkzaamheden beter af te stemmen op de ambities voor verdere professionalisering van classificatie in Nederland. Aandacht voor deze ontwikkelkansen kan bijdragen aan een efficiënter, transparanter en juridisch beter geborgd classificatieproces dat de wedstrijd- en topsport voor sporters met een handicap in Nederland verder versterkt.

3. Doelstellingen

Om professionalisering en stroomlijning te realiseren, zetten we in op:

Doel 1: Er is een nationale strategie ontwikkeld dat gericht is op een passende toepassing van de internationale classificatiesystemen.

Doel 2: De classificatieprocessen zijn gecentraliseerd en gesystematiseerd.

Doel 3: De classificatie expertise in Nederland wordt gewaarborgd en de werkzaamheden van de classificiërs afgestemd op de nationale visie en het nationale te ontwikkelen classificatie strategie.

4. Acties

Rijksoverheid & NOC*NSF

1. Ontwikkelen van een nationale classificatiestrategie

Toelichting: Een helder nationale strategie zorgt voor een uniforme aanpak en voorkomt versnippering. Deze strategie wordt ontwikkeld in samenwerking met sportbonden en classificiërs, zodat het goed aansluit bij de praktijk. Ook wordt gekeken naar de implementatie

en monitoring van de strategie om de naleving ervan te borgen.

- **Uitvoerder(s):** NOC*NSF, Ministerie van VWS, sportbonden, sporters
- **Termijn:** Q2 2025 – Q4 2026

2. Borgen van structurele samenwerking met classificiërs, sportbonden en NOC*NSF

Toelichting: Heldere afspraken en terugkerende bijeenkomsten zorgen voor consistentie en kwaliteit in het classificatieproces. Er wordt een overlegstructuur opgezet waarin classificiërs en sportbonden knelpunten en ontwikkelingskansen bespreken. Daarnaast wordt gewerkt aan een evaluatiemechanisme om te monitoren of de samenwerking de gewenste resultaten oplevert.

- **Uitvoerder(s):** NOC*NSF, sportbonden, classificiërs
- **Termijn:** Doorlopend, vanaf Q1 2025

3. Herzien van bestaande classificatieprocessen

Toelichting: Door analyse en herziening van processen wordt gestandaardiseerde classificatie gewaarborgd. Hierbij wordt rekening gehouden met de ervaring van sporters, sportbonden en classificiërs, evenals met internationale richtlijnen. Het doel is om een transparant en gestroomlijnd proces te bieden. Dit bevordert eveneens transparantie en vertrouwen, waardoor sporters beter geïnformeerd zijn en het classificatieproces als eerlijk en passend ervaren.

- **Uitvoerder(s):** NOC*NSF, sportbonden, classificiërs, sporters
- **Termijn:** Q1 2025 - Q4 2025

4. Internationale samenwerking en kennisontwikkeling op het gebied van classificatie versterken.

Toelichting: Door actief deel te nemen aan internationale evenementen en samen te werken met NPC's uit andere landen, draagt Nederland bij aan de doorontwikkeling van classificatie. Tegelijkertijd wordt ingezet op het verkennen en ondersteunen van (internationale) onderzoeksinitiatieven en het organiseren van kennisdelingsactiviteiten. Deze gecombineerde positioneert Nederland als een actieve en deskundige partner binnen het internationale classificatielandschap.

- **Uitvoerder(s):** NOC*NSF, kennisinstellingen, internationale organisaties classificiërs
- **Termijn:** Doorlopend, vanaf Q1 2025

5. Monitoring en Evaluatie

1. Jaarlijkse evaluatie van de voortgang en effectiviteit van classificatiebeleid

Toelichting: Door structurele evaluaties wordt tijdige bijsturing mogelijk gemaakt.

- **Uitvoerder(s):** NOC*NSF, Ministerie van VWS, sportbonden, classificiërs, sporters
- **Termijn:** Jaarlijks, vanaf Q1 2026

2. KPI's ontwikkelen voor de effectiviteit van classificatieprocessen en waarborging kwaliteit classificiërs

Toelichting: Worden i.s.m. NOC*NSF ontwikkeld door Mulier Instituut.

4.4 Effectieve en Duurzame Innovatie in de Sport voor mensen met een handicap

Inleiding

Dit uitvoeringsplan beschrijft de aanpak om innovatie binnen de sportsector te stimuleren, optimaliseren en borgen. Het plan richt zich op het ontwikkelen van een effectieve structuur voor innovatie, het versterken van samenwerkingen en het vergroten van de impact van innovaties binnen zowel topsport als breedtesport.

1. Ambitie

In 2030 is het vanzelfsprekend dat we per Paralympische cyclus innovaties voor mensen met een handicap realiseren vanuit prestatie bevorderende thematiek. Door de krachten in Nederland te bundelen vergroten we de slagingskansen en de impact van innovaties. Bij innovaties gaat het om een vernieuwing, nieuw idee, product, dienst of proces, of een combinatie ervan. Door een verbeterde communicatie vergroten we de mogelijkheid om innovaties vanuit de topsport actiever te vertalen naar de breedtesport.

2. Context

De behoefte aan samenwerking is groot: het innovatielandschap is versnipperd, middelen zijn schaars en de vraag naar innovaties is hoog. Nederland heeft veel kennis en ambitie om te innoveren en wil concurrerend blijven. Door landelijke samenwerking te stimuleren, wordt de vraag helder en kunnen innovatievraagstukken samen worden aangepakt, wat versnippering tegengaat. Dit optimaliseert

het gebruik van kennis en expertise en levert via gericht onderzoek nieuwe inzichten op. Gerichte communicatie houdt het innovatielandschap verbonden en helpt innovaties uit de topsport door te laten stromen naar de breedtesport.

De doelstellingen, bijbehorende acties en resultaten leiden tot een werkproces dat voor elke paralympische cyclus reproduceerbaar is.

3. Doelstellingen

1. Doelstelling 1: Formuleren van supportagenda's en landelijke innovatieagenda

Elk topsportprogramma binnen de bond zal samen met kennis- en onderwijsinstellingen een eigen supportagenda formuleren (kennis- en innovatieagenda) waarin de doelstellingen beschreven staan. Vanuit deze supportagenda's zullen overlappende thema's worden opgenomen in een landelijke innovatieagenda.³

2. Doelstelling 2: Versterken van samenwerking

De samenwerking wordt versterkt door netwerk, kennis, communicatie en middelen landelijk toegankelijk te maken en daar waar mogelijk te bundelen.

4. Acties

Paralympic Science Support NL & NOC*NSF

1. Vergroten van betrokkenheid en innovatiebewustzijn

Toelichting: NOC*NSF en PSS-NL nemen het voortouw in gesprekken met bonden om hen te prikkelen en na te denken over innovaties. Dit gebeurt op de middellange termijn en vereist een actieve opstelling van de betrokken programma's. Momenteel is de Support Agenda² besproken met goalball, rolstoelrugby, boccia en rolstoeltennis.

- **Uitvoerder(s):** NOC*NSF, PSS-NL, sportbonden met topsportprogramma
- **Termijn:** Q1 2025 - Q4 2025

2. Ontwikkelen van Support Agenda's⁴ bij sportbonden

Toelichting: Paralympic Science Support NL, met ondersteuning van NOC*NSF, neemt de leiding in aanjagen van het opstellen van kennis- en innovatieagenda's (Support Agenda) bij sportbonden van

³ Oorspronkelijke formulering van Doelstelling 1 (vervallen per 12 maart 2025): "Betrokken partijen uit de sportpraktijk, bedrijven en kennis- en onderwijsinstellingen formuleren gezamenlijk elk jaar na de Paralympische Spelen een landelijke innovatieagenda." Aangepast om topsportprogramma's een centrale rol te geven in het formuleren van sportspecifieke agenda's

⁴ De term 'Support Agenda' wordt geprefereerd boven 'Innovatieagenda'. Deze term wordt al gebruikt binnen de producten en diensten van PSS-NL en is daardoor bekend bij diverse topsportprogramma's. Bovendien lijkt 'Support' bredere acceptatie en betrokkenheid op te leveren binnen deze programma's dan 'innovatie'.

topsportprogramma's. Deze agenda wordt afgestemd met sportbonden en PSS-NL waarbij inhoud vanuit de bond leidend is.

- **Uitvoerder(s):** PSS-NL, sportbonden met topsportprogramma
- **Termijn:** Q2 2025 – Q2 2026

3. Ontwikkelen van landelijke innovatieagenda

Toelichting: Op basis van de Support Agenda's van bonden met een Support Agenda zullen overkoepelende thematiek geformuleerd vertaald worden naar een landelijke innovatieagenda. Deze agenda zal dienen als advies voor het landschap.

- **Uitvoerder(s):** PSS-NL
- **Termijn:** Q3 2025 – Q4 2026

4. Versterken van samenwerking en kennisdeling

Toelichting: PSS-NL zal in samenwerking met alle stakeholders betrokken bij innovaties actief informatie verzamelen over de ontwikkelde innovaties en/of lopende projecten. Nieuwe projecten en kennis wordt zichtbaar op een de website van PSS-NL en er wordt een nieuwsbrief gestart om het netwerk beter te informeren. Daarnaast wordt toegewerkt naar gezamenlijke subsidieaanvragen op basis van de support-agenda's.

- **Uitvoerder(s):** PSS-NL, NOC*NSF, TeamNL-programma's, sportbonden, onderwijsinstellingen
- **Termijn:** Q2 2025 – Q4 2026 (doorlopend vanaf Q1 2025)

5. Monitoring en Evaluatie

1. KPI's ontwikkelen voor de effectiviteit van innovatieprocessen (worden ontwikkeld samen met Mulier Instituut).
2. De voortgang van innovatie wordt gemonitord aan de hand van verschillende indicatoren, waaronder tevredenheidsonderzoek onder TeamNL-programma's, het aantal beschikbare kennisdocumenten, het aantal geregistreerde innovatieve projecten en het aantal daadwerkelijk uitgevoerde innovatieprojecten. Deze metingen helpen om inzicht te krijgen in de impact en effectiviteit van de acties en waar nodig bij te sturen.

6. Betrokken Partijen

De belangrijkste betrokken partijen zijn:

- **PSS-NL**, gericht op innovatie- en kennisontwikkeling binnen de Paralympische sport.
- **NOC*NSF**, verantwoordelijk voor beleidsontwikkeling en ondersteuning van sportbonden.
- **TeamNL-programma's / sportbonden met topsport-programma**, zijn leidend bij het formuleren van de Support Agenda's en dragen verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en implementatie van innovaties binnen de sportpraktijk.
- **Sportinnovator**, die ondersteuning biedt bij innovatieontwikkeling.
- **Externe partners**, waaronder bedrijven, kennisinstellingen en andere netwerken die bijdragen aan ontwikkeling van innovaties binnen de sportsector.

4.5 Randvoorwaarden

Dit uitvoeringsplan beschrijft de implementatie van acties binnen de pijler "Randvoorwaarden", gericht op het optimaliseren van randvoorwaarden zodat sporten voor mensen met een handicap in 2030 toegankelijk is. De ambitie, vastgelegd en ondertekend door alle betrokken partijen op 14 oktober 2024 als onderdeel van de strategie "Sporten voor mensen met een handicap vanzelfsprekend in 2030", is dat iedereen met een handicap die wil sporten, dit ook kan doen. Hiervoor worden sporthulpmiddelen, vervoer, accommodaties, en financiën verbeterd, met input van ervaringsdeskundigen.

1. Context

De wekelijkse sportdeelname cijfers voor mensen met een handicap is gemiddeld 28%. Dit is uit te splitsen naar drie typen handicap, namelijk motorisch (27%), auditief (30%) en visueel (28%). Het wekelijkse sportdeelname cijfer voor iedereen in Nederland van 12 jaar en ouder is 62%. Van de mensen met een handicap die wekelijks sport is 37% lid van een sportvereniging en zijn fitnesssen en zwemmen de meest populaire sporten.

Onder sporters met een lichamelijke handicap ervaart twee derde knelpunten of belemmeringen om te sporten. Het

gaat dan om naast persoonlijke belemmeringen vooral om belemmeringen die betrekking hebben op de toegankelijkheid van sporthulpmiddelen, vervoer, accommodaties en financiën. Dit zijn randvoorwaarden om te kunnen sporten. Deze randvoorwaarden spelen een rol in de breedte- en topsport.

Bij het toegankelijk maken van sport hebben we speciaal aandacht voor mensen met een communicatieve handicap en mensen met een zware tot zeer ernstige handicap. Het uitgangspunt bij deze pijler is dat er wordt samengewerkt met ervaringsdeskundigen op alle maatregelen. Die input is van belang om de oplossing aan te laten sluiten bij de behoefte.

2. Doelstellingen

Voor de pijler "Randvoorwaarden" gelden de volgende doelstellingen:

1. De aanvraagprocedure voor sporthulpmiddelen is geoptimaliseerd en alle landelijke en lokale organisaties hebben de verantwoordelijkheid verdeeld voor een duurzaam en effectief model voor het toegankelijk maken van sporthulpmiddelen zowel voor breedte- als topsport.
2. In 2030 is het voor iedereen met een handicap duidelijk hoe zij zelfstandig van a naar b kunnen reizen om de sport naar keuze te bereiken.

3. In 2030 is het van alle sportaccommodaties inzichtelijk of deze wel of niet toegankelijk zijn voor mensen met een handicap (zowel sporters, vrijwilligers, als toeschouwers).
4. In 2030 is duidelijk waar financiële ondersteuning om te kunnen sporten gevonden kan worden en onder welke voorwaarden.

De ondertekenaars van de pijlers ondertekend op 14 oktober 2024, committeren zich aan één, enkele, of alle randvoorwaarden om deze doelstellingen te realiseren. Noemen van de ondertekenaars

3. Acties

De acties zijn gekoppeld aan de doelstellingen en subdoelen, met een heldere bijdrage aan de beoogde resultaten. Ze zijn gestructureerd per subdoel in het algemeen, zonder specificatie voor jeugd of volwassenen.

Overall actie in dit uitvoeringsplan is het **oprichten van een klankgroep** met ondertekenaars van de pledge Randvoorwaarden, onder leiding van VWS (initiatiefnemer) en in samenwerking met Gehandicaptensport Nederland, Esther Vergeer Foundation, KCSB, Fonds gehandicap-tensport, sportbonden, leveranciers en andere mogelijke stakeholders zoals Sportkracht'12. We toetsen de ideeën en bespreken de voortgang met de ondertekenaars van deze pijler minimaal twee keer per jaar.

Sporthulpmiddelen

We vereenvoudigen de toegang tot sporthulpmiddelen.

1. We willen één landelijk loket voor sporthulpmiddelen oprichten. Dit initiatief wordt geleid door Fonds Gehandicaptensport en de Esther Vergeer Foundation. Samen met partners werken wij eraan om dit loket te realiseren en zo sporthulpmiddelen voor iedereen toegankelijk te maken.
2. We stimuleren gemeenten om het aanvullend Wmo-modelbeleid sporthulpmiddelen te omarmen. Dit aanvullende modelbeleid is inmiddels overgenomen door commissie ZJO van de VNG. VSG coördineert de uitrol samen met partners. Beide trajecten – het loket en de implementatie van het modelbeleid – worden in samenhang opgepakt.
3. We laten onderzoek doen naar de gemiddelde prijzen van sporthulpmiddelen. Zo geven we inzicht in wat mogelijke kosten van een sporthulpmiddel zijn.
4. We ontwikkelen een communicatieplan om zorgverzekeraars te informeren over de nieuwe werkwijze en de toepassing van de verduidelijking

rondom de verstrekking van sporthulpmiddelen uit de Zorgverzekeringswet, zoals vastgelegd in het Register van het Zorginstituut Nederland.

5. We onderzoeken hoe we het proces kunnen verbeteren rondom het verstrekken van topsporthulpmiddelen.

Uitvoerders: Fonds gehandicaptensport, Esther Vergeer Foundation, Kenniscentrum Sport en bewegen, SK'12, ervaringsdeskundigen, veldpartijen rondom ZvW, VSG, VWS en NOC*NSF (topsporthulpmiddelen).

Tijdpad:

- Het landelijke loket voor sporthulpmiddelen is gereed op 30 juni 2028.
- Het tijdpad ten aanzien van de implementatie van het modelbeleid sporthulpmiddelen is een doorlopend proces.
- Het onderzoek naar de gemiddelde prijzen van sporthulpmiddelen wordt Q4 2025 uitgevoerd.
- Het communicatieplan voor zorgverzekeraars wordt Q3 2026 opgeleverd.
- De verkenning naar topsporthulpmiddelen is Q4 2026 afgerond.

Vervoer

Omdat vervoer een drempel vormt voor deelname aan sport door mensen met een handicap, levert deze maatregel een essentiële bijdrage aan inclusie en gelijke kansen.

1. De huidige sportvervoersvoorziening voor teamsporters met een (ernstige) handicap – voor vervoer naar trainings- en wedstrijdlocaties – wordt in het vierde kwartaal van 2026 geïntegreerd in Valys.
2. Via een communicatieplan worden betrokken partijen geïnformeerd. Informatie wordt gedeeld via de website kennisoversportondersteuning.nl.
3. Er wordt een inventarisatie gemaakt van bestaande lokale vervoersregelingen. Een overzicht van regelingen helpt sporters om de juiste vervoersopties te vinden en reduceert verwarring door fragmentatie.
4. Behoeftanalyse onder topsporters om belemmeringen ten aanzien van het vervoer naar trainingen en wedstrijden in kaart te brengen en, indien nodig, oplossingsrichtingen formuleren.

Uitvoerders

VWS, Kenniscentrum Sport en Bewegen, VSG. Voor de behoeftanalyse van topsporters worden NOC*NSF en Gehandicaptensport Nederland (GSN) betrokken. Ter inventarisatie van lokale regelingen dragen GSN en Sportkracht SSHNL eveneens bij.

Tijdpad

- Integratie in Valys is Q4 2026 gereed.
- Het communicatieplan m.b.t. de integratie in Valys wordt Q2 2026 opgeleverd.
- Overzicht lokale regelingen is Q2 2026 gereed.
- Behoefteteonderzoek topsporters is Q4 2026 gereed.

Toegankelijke accommodaties

Er wordt onderzocht hoe de fysieke toegankelijkheid van sportaccommodaties beter inzichtelijk kan worden gemaakt. Daarnaast wordt een plan van aanpak ontwikkeld om eigenaren van accommodaties te ondersteunen bij het daadwerkelijk toegankelijk maken van hun faciliteiten.

Er wordt onderzocht hoe de toegankelijkheid van sportaccommodaties beter inzichtelijk kan worden gemaakt.

1. Samen met het Mulier Instituut, koepelorganisaties (NOC*NSF, POS, MOS, VSG), sportbonden, branche-organisaties, eigenaren en exploitanten wordt een verkenning gedaan naar wat nodig is om accommodaties toegankelijk te maken naast de financiële ondersteuning vanuit de BOSA. Wat we zien uit onderzoek is dat de BOSA voor toegankelijkheid nog minimaal wordt ingezet. Ook dient worden meegenomen hoe deze regeling beter benut kan worden.
2. Op basis van deze input wordt een plan van aanpak gemaakt hoe eigenaren en beheerders ondersteund kunnen worden bij het toegankelijk maken van accommodaties.
3. Ook wordt gekeken hoe aangesloten kan worden bij landelijke regelgeving op het gebied van toegankelijke accommodaties.

Uitvoerders: Deze verkenning gebeurt met het Mulier Instituut, koepelorganisaties (NOC*NSF, POS, MOS, VSG), sportbonden, eigenaren en exploitanten.

Tijdpad

Het tijdpad is nader te bepalen op basis van overleg met partners.

Let op: Het subdoel “Toegankelijke accommodaties” is in verband met lopende gesprekken met uitvoeringspartijen nog onderhevig aan veranderingen.

Financiële Toegankelijkheid

1. **We zorgen voor inzicht in financiële ondersteuning van sporters met een handicap.**

a. **Voor professionals en intermediairs:**

Samen met het Kenniscentrum Sport en Bewegen, Jeugdfonds Sport & Cultuur en het Volwassenenfonds Sport & Cultuur brengen we in 2025 de beschikbare financiële regelingen in kaart. Dit overzicht wordt gepubliceerd op kennisoversportondersteuning.nl, zodat professionals en intermediairs beter kunnen doorverwijzen en ondersteunen.

b. **Voor (potentiële) sporters met een handicap:**

Via Uniek Sporten kunnen sporters met een handicap eenvoudig het sportaanbod vinden, en een directe link vinden naar de financiële regelingen en de ondersteuning hiervoor.

2. **Handelingsperspectief voor lokale en regionale aanpak**

Ontwikkelen van een handelingsperspectief om de doelgroep lokaal en regionaal beter te bereiken en ondersteuningsmogelijkheden, zoals financiële regelingen, effectiever bekend te maken (bijvoorbeeld via een toegankelijke gids). Op basis van inzichten uit initiatieven zoals MiB en Sportinnovator wordt onderzocht:

- a. Heeft de doelgroep extra financiële ondersteuning nodig?
- b. Zijn de kosten voor sportdeelname, exclusief hulpmiddelen, hoger voor deze groep?
- c. Nemen huidige maatregelen de drempels voor deelname effectief weg?

3. **Integreren kennis Mooi in Beweging en Sportinnovator – Kennis uit deze programma's biedt innovatieve ideeën om financiële drempels te verlagen en te delen.**

Uitvoerders: Kenniscentrum Sport en Bewegen, Jeugdfonds Sport en Cultuur en Volwassenenfonds Sport en Cultuur en Fonds gehandicaptensport om dit inzichtelijk te maken. Ook wordt samengewerkt met kennis- en onderzoekspartijen om de informatie vindbaar te maken zoals Sportinnovator.

Tijdpad: Het tijdpad is nader te bepalen op basis van overleg met partners.

4. Monitoring en Evaluatie

Jaarlijkse evaluatie van voortgang en effectiviteit

Uitvoerders: VWS, Mulier Instituut, betrokken partijen (zoals klankbordgroep randvoorwaarden ervaringsdeskundigen Mulier Instituut)

Termijn: Jaarlijks

5. Betrokken Partijen

- **Overheidsorganisaties:** Ministerie van VWS, gemeenten, provincies.
- **Kennisinstellingen:** Mulier Instituut, Kenniscentrum Sport & Bewegen.
- **Sportorganisaties:** NOC*NSF, sportbonden (KNLTB, KNVB, Nevobo), Uniek Sporten, POS, MOS, GSN.
- **Maatschappelijke partners:** Fonds Gehandicaptensport, Esther Vergeer Foundation, Jeugdfonds Sport & Cultuur, Volwassenenfonds Sport & Cultuur, Special Heroes, ZN, VSG.

4.6 Internationaal

Inleiding

Er is een gezamenlijke, brede strategie om sporten voor mensen met een handicap in 2030 vanzelfsprekend te

maken. Hierin wordt de verbinding gelegd tussen top- en breedtesport, conform het advies van de NLsportraad.

In de beleidsreactie van Minister Helder op dit advies staat dat NOC*NSF en het ministerie van VWS samen de doorontwikkeling van paralympische topsport op de internationale agenda gaan zetten. Daarvoor is het nodig dat Nederland een heldere visie op de toekomst van de paralympische topsport heeft, zodat wij internationaal 'gidsland' en partner voor derden kunnen zijn. Dit uitvoeringsplan focust enerzijds op het verspreiden van onze visie, maar ook op de vervolgstap: het behalen van resultaten middels internationale samenwerking.

Internationale samenwerking versterkt onze nationale doelen. We streven als NL naar een samenleving waarin mensen met een handicap niet worden uitgesloten en op alle fronten een volwaardig onderdeel van de maatschappij zijn. Dit sluit aan bij het VN-verdrag Handicap, dat in 2016 door Nederland is geratificeerd. Door samen te werken met andere landen kunnen we beweging brengen in de internationale sportgemeenschap en gelijkwaardigheid wereldwijd promoten. Immers, wanneer andere landen ook serieus investeren in dit thema, heeft dit ook voordelen voor Nederland.

Dit uitvoeringsplan beschrijft hoe Nederland binnen de pijler *Internationaal* werkt aan een sterke en inclusieve samenwerking, samen met internationale partners, zodat sport voor mensen met een handicap in 2030 wereldwijd floreert. Nederland wil hierin een leidende rol spelen, zoals vastgelegd in afspraken met betrokken partijen op 14 oktober 2024. Dit vraagt om strategische samenwerkingen, kennisdeling en een zichtbare internationale positie. Dit plan biedt structuur en versterkt de Nederlandse invloed op inclusieve sport, in lijn met het Sportakkoord *Sport versterkt*. De input uit een werksessie op 8 januari 2025 met betrokken partijen is hierin verwerkt.

Doelstellingen uit pledge internationaal

Op het gebied van sport voor mensen met een handicap biedt internationale samenwerking grote kansen voor Nederland met betrekking tot kennisdeling, innovatie en het vergroten van de gelijkwaardigheid. Door actief verbindingen te leggen en inzichten uit internationale partnerschappen op te halen, kunnen we onze nationale strategie verder versterken. Door samen te werken met toonaangevende organisaties, kunnen we onze expertise delen en tegelijkertijd leren van anderen, zodat we zowel de topsport als breedtesport inclusiever en vanzelfsprekend maken.

Uitgangspunten

- In 2030 is Nederland een toonaangevende speler in de internationale sport voor mensen met een handicap.
- We bouwen voort op deze positie door actieve internationale samenwerkingsverbanden te smeden en onze kennis, expertise en innovaties te delen.
- We streven ernaar om beweging te brengen in de internationale sportgemeenschap, waarbij inclusie en prestaties hand in hand gaan.
- We dragen bij aan topsportprestaties die voor een breed publiek zichtbaar en aantrekkelijk zijn.
- We vergroten de toegankelijkheid en deelname aan sport op alle niveaus, zodat mensen met een handicap wereldwijd kunnen deelnemen en presteren.

Doelen

Hoofdoel: Wij streven ernaar om in Nederland een gelijkwaardige sportcultuur te bevorderen, waarin mensen met een handicap op alle niveaus actief kunnen deelnemen en presteren. Door internationale samenwerkingsverbanden te smeden en onze visie, kennis en innovaties te delen, vergroten we de toegankelijkheid van sport en maken we topsportprestaties zichtbaar en aantrekkelijk voor een breed publiek.

- **Subdoel 1: Het versterken van een effectief internationaal netwerk ter ondersteuning en bevordering van de sport voor mensen met een handicap.** Dit netwerk bevordert samenwerking en continue kennisuitwisseling. Zo creëren wij inspirerende verbindingen met internationale partners en halen waardevolle inzichten op om onze strategie voor sport en inclusie voor mensen met een handicap voortdurend te verbeteren.
- **Subdoel 2: Het omzetten van internationale inzichten en kennis over sport voor mensen met een handicap naar toepasbare strategieën voor de Nederlandse sportsector.** We leggen verbindingen tussen internationale topsport- en breedtesportorganisaties, maatschappelijke partners en beleidsmakers, zodat we niet alleen inspireren maar ook leren van internationale best practices. Deze samenwerking stelt ons in staat onze aanpak te versterken op alle niveaus van sport voor mensen met een handicap.

4.7 Pijler Netwerk als kompas binnen de Strategie Sporten voor mensen met een handicap

Inleiding

De afgelopen periode is steeds duidelijker geworden dat **pijler Netwerk** een bijzondere positie inneemt binnen de Strategie 2030. In plaats van een thematische pijler met eigen uitvoeringsdoelen, ontwikkelt Netwerk zich als een **verbindend kompas** dat alle andere pijlers ondersteunt.

Daarom is deze pijler niet te vatten in een klassiek uitvoeringsplan, maar is het een **levend instrument**: een infrastructuur van samenwerking, rolverduidelijking en gezamenlijke reflectie.

1. Ambities

Verbinden: Netwerk overbruggt domeinen (sport, zorg, onderwijs, werk), niveaus (lokaal – landelijk) en organisaties. Daarmee ondersteunt het de uitvoering in de andere pijlers.

Verhelderen: Via tools zoals de landschapskaart en gespreksplaat geeft deze pijler zicht op wie waar staat, welke rol iemand vervult, en waar samenwerking ontbreekt of overlapt.

Versterken: Door cyclische reflectie, heldere visualisaties en terugkoppeling naar het veld, helpt Netwerk om het ecosysteem van sportparticipatie voor mensen met een beperking slimmer te organiseren.

2. Acties

Actie 1: Inzicht in het netwerk van organisaties creëren

- a. Er wordt een kennis- en landschapskaart ontwikkeld die laat zien welke organisaties verantwoordelijk zijn voor welke activiteiten en hoe deze worden gefinancierd.
- b. Er wordt voor een platform gekozen door de partijen in het netwerk om dit zichtbaar te maken (geen nieuw platformen creëren).
- c. Bepalen hoe we meer kennis en data kunnen delen vanuit de verschillende organisaties.
- d. Bepalen hoe we landelijk, regionaal en lokaal meer aan elkaar kunnen verbinden.

Actie 2: Creëer een proces om tot krachtenbundeling te komen

- a. Op basis van de kennis- en landschapskaart bepalen wie welke taak en rol nu heeft.
- b. Gesprek voeren met elkaar door middel van een praatplaat over wat betekent deze kaart in relatie tot missie.
- c. Interne reflectie en keuzes maken binnen de afzonderlijke organisaties. Voor alle losse partijen te maken.
- d. Een herziene kennis- en landschapskaart maken op basis van de gemaakte keuzes en afspraken tussen de partijen, inclusief de overheid.

Actie 3: Maximaal aansluiting bij het VN-verdrag

- a. Versterken van sociale inclusie en toegankelijkheid in de sport, om bij te dragen aan een inclusieve samenleving waarbij ook kinderen en volwassenen met een handicap zich welkom, betrokken en volwaardig onderdeel voelen in de sport.
- b. De strategie opnemen in de werkagenda van de Nationale Strategie VN- Verdrag Handicap

En nu verder?

De komende periode benutten we de pijler Netwerk om van losse samenwerkingen naar een samenhangend weefsel te groeien. Dat betekent: verbindingen zichtbaar maken, patronen herkennen en samenwerking gericht versterken. De landschapskaart en gespreksplaat vormen daarbij onze vaste ankers. In 2026 leggen we de nadruk op leren van de praktijk: welke verbindingen werken écht, welke blijven oppervlakkig, en wat vraagt dit van onze rol als VWS in het geheel? Door deze inzichten cyclisch terug te koppelen, blijft het netwerk niet statisch, maar levend — een kompas dat continu meebeweegt met de ontwikkeling van het veld en de ambities van de Strategie 2030.

Zo blijft de pijler Netwerk de dragende structuur onder de gezamenlijke ambitie om sporten voor mensen met een beperking vanzelfsprekend te maken – een kompas dat richting geeft aan samenwerking, reflectie en verdere groei binnen de Strategie 2030.

5. Ondertekenaars van de strategie 2030

Bijlage: Overzicht Acties per pijler

1. Pijler Jeugd en Volwassenen

Actie	Uitvoerders	Doelgroep	Deadline
Ontwikkelen van een klantreis voor jeugd en volwassenen	Fonds Gehandicaptensport, Special Heroes, Kenniscentrum Sport & Bewegen, Gehandicaptensport Nederland, NOC*NSF	Jeugd, volwassenen	Q1 2026
Koppelen van intermediairs aan de klantreis	Fonds Gehandicaptensport, Special Heroes, Kenniscentrum Sport & Bewegen, Gehandicaptensport Nederland, Cruyff Foundation, Esther Vergeer Foundation, NOC*NSF	Jeugd, volwassenen	Q2 2026
Valideren van de klantreis met ervaringsdeskundigen en pijler-onderteknaars	Fonds Gehandicaptensport, Special Heroes, Kenniscentrum Sport & Bewegen, Gehandicaptensport Nederland, ervaringsdeskundigen	Jeugd, volwassenen	Q2 2026
Koppelen van acties aan levensfasen in de klantreis	Fonds Gehandicaptensport, Special Heroes, Kenniscentrum Sport & Bewegen, Gehandicaptensport Nederland, NOC*NSF, VWS	Jeugd, volwassenen	Q2 en q3 2026
Vertalen van het Jeugdplan (NOC*NSF/VWS) voor jeugd met een handicap	NOC*NSF, VWS	Jeugd (0-18 jaar)	Q2 2026
Organiseren van multisportdagen, talentdagen en regionale kennismakingsdagen	Gehandicaptensport NL, NOC*NSF, Sportbonden, SK'12, Cruyff Foundation, Esther Vergeer Foundation	Jeugd, jongvolwassenen	Start Q1 2026, verder doorlopend
Ontwikkelen van regionale clubs voor kinderen met een handicap (bijv. Only Friends), in samenwerking met relevante verenigingen én ondernemende sportaanbieders zoals Monkey Moves.	Gehandicaptensport NL, NOC*NSF, Sportbonden, SK'12, Cruyff Foundation, Esther Vergeer Foundation	Jeugd (0-18 jaar)	Start Q1 2026, verder doorlopend
Samenwerking met scholen en zorginstellingen voor sportaanbod	Esther Vergeer Foundation, Cruyff Foundation, NOC*NSF, Gehandicaptensport NL, Sportbonden, SK'12, Fonds Gehandicaptensport	Jeugd, volwassenen	Start Q1 2026, verder doorlopend
Ontwikkelen en optimaliseren van sportaanbod bij bonden en verenigingen voor inclusieve competities, met focus op 3-5 geselecteerde sporten als voortrekker.	NOC*NSF, Sportbonden, Gehandicaptensport NL,	Jeugd, volwassenen	Start Q1 2026, verder doorlopend
POS ontwikkelt een plan van aanpak om zowel jeugd als volwassenen met een handicap meer naar de ondernemers te krijgen. Dit doen ze in samenwerking met de branches die hebben ondertekend.	POS, branches	Jeugd, volwassenen	Q1 2026
Het optimaliseren van het sportaanbod van sportbonden en leden van de POS, zodat het beter aansluit bij de wensen, behoeften en barrières van mensen met een handicap.	POS, NOC*NSF, Branches en bonden	Jeugd, volwassenen	Q4 2026

Actie	Uitvoerders	Doelgroep	Deadline
Overzicht creëren van opleidingen voor begeleiding gehandicaptensport	Gehandicaptensport Nederland, NOC*NSF, POS, sportbonden, branches	Jeugd, volwassenen	Eind 2025
Integreren van opleidingsaanbod in actielijst voor kwalitatief sportaanbod	Gehandicaptensport Nederland, NOC*NSF, POS, sportbonden, branches	Jeugd, volwassenen	Q1 2026
Vaststellen wie regie heeft op het overzicht en zorgt voor periodieke actualisatie (minimaal 1x per half jaar)	Gehandicaptensport Nederland	Jeugd, volwassenen	Q1 2026
De uitvoerders kiezen gezamenlijk een platform waar het actuele overzicht geactualiseerd wordt	Gehandicaptensport Nederland, NOC*NSF, POS, sportbonden, branches	Jeugd, volwassenen	Q2 2026
Vervolg uitvoeringsplan maken	Trekkers pijlers (ntb)	Jeugd, volwassenen	Q4 2026

2. Pijler Talentvol

Actie	Toelichting	Uitvoerder(s)	Termijn
Actie 1: Aanstelling en ondersteuning fulltime talentcoaches	Binnen de voorwaarden voor topsportfinanciering is gelabeld welk gedeelte van de begroting vanaf 2025 verplicht besteed moet worden aan een opleidingsprogramma i.c.m. een talentcoach. Na een inwerkperiode bij de eigen sportbond volgt een kennismakingsmoment tussen actieve talentcoaches, waarin opleidings- en ondersteuningsbehoeften worden geïnventariseerd. Structurele uitwisseling over kwaliteit en uitdagingen binnen opleidingsprogramma's wordt sportoverkoepelend georganiseerd.	NOC*NSF, sportbonden, (MOS)-organisaties (m.b.t. co-financiering waar nodig)	Q1 2025 – Q4 2029
Actie 2: (Door) ontwikkelen nationale para-sportcompetities	Op basis van een verkennend onderzoek (Q1-Q3 2025) geleid door NOC*NSF en een subsidieaanvraag door VU Amsterdam (uitslag Q4 2025) wordt geïnventariseerd welke acties en prioriteiten nodig zijn om deze doelstelling te behalen voor 2030. Verdieping op dit deel van het uitvoeringsplan volgt daarna.	NOC*NSF, VU Amsterdam, sportbonden	Q1 2025 – Q4 2025
Actie 3: (Door)ontwikkelen gerichte talentinstroom en -ontwikkeling activiteiten	Deze actie omvat subacties: 1) Doorstroming van lokale sportdeelname (clubs en ondernemers) naar nationale talentherkenningsmogelijkheden zoals TeamNL Paralympische Talentdagen (gepland op 11 mei en 2 nov 2025, met ondersteuning van Odido). 2) Inventarisatie van internationale wedstrijd mogelijkheden voor jeugdsporters, waaronder verkenning van de European Para Youth Games (EPYG) 2025 als toekomstig evenement (2029, locatie n.t.b.).	NOC*NSF, sportbonden, MOS, POS, expertorganisaties (Bartiméus, Visio, Oogvereniging, Spierziekte Nederland, Spieren voor Spieren, Kentalis)	Q1 2025 – Q4 2029

3. Pijler Classificatie

Actie	Toelichting	Uitvoerder(s)	Termijn
Ontwikkelen van een nationale classificatiestrategie	Een helder nationale strategie zorgt voor een uniforme aanpak en voorkomt versnippering. Deze strategie wordt ontwikkeld in samenwerking met sportbonden en classifiers, zodat het goed aansluit bij de praktijk. Ook wordt gekeken naar de implementatie en monitoring van de strategie om de naleving ervan te borgen.	NOC*NSF, Ministerie van VWS, sportbonden, sporters	Q2 2025 – Q2 2026
Borgen van structurele samenwerking tussen classifiers, sportbonden en NOC*NSF	Heldere afspraken en terugkerende bijeenkomsten zorgen voor consistentie en kwaliteit in het classificatieproces. Er wordt een overlegstructuur opgezet waarin classifiers en sportbonden knelpunten en ontwikkelingskansen bespreken. Daarnaast wordt gewerkt aan een evaluatiemechanisme om te monitoren of de samenwerking de gewenste resultaten oplevert.	NOC*NSF, sportbonden, classifiers	Doorlopend, vanaf Q1 2025
Herzien van bestaande classificatieprocessen	Door analyse en herziening van processen wordt gestandaardiseerde classificatie gewaarborgd. Hierbij wordt rekening gehouden met de ervaring van sporters, sportbonden en classifiers, evenals met internationale richtlijnen. Het doel is om een transparant en gestroomlijnd proces te bieden. Dit bevordert eveneens transparantie en vertrouwen, waardoor sporters beter geïnformeerd zijn en het classificatieproces als eerlijk en passend ervaren.	NOC*NSF, sportbonden, classifiers, sporters	Q1 2025 - Q4 2025
Internationale samenwerking en kennisontwikkeling op het gebied van classificatie versterken.	Door actief deel te nemen aan internationale evenementen en samen te werken met NPC's uit andere landen, draagt Nederland bij aan de doorontwikkeling van classificatie. Tegelijkertijd wordt ingezet op het verkennen en ondersteunen van (internationale) onderzoeksinitiatieven en het organiseren van kennisdelingsactiviteiten. Deze gecombineerde positioneert Nederland als een actieve en deskundige partner binnen het internationale classificatielandschap.	NOC*NSF, kennisinstellingen, internationale organisaties, classifiers	Doorlopend, vanaf Q1 2025

4. Pijler Innovatie

Actie	Toelichting	Uitvoerder(s)	Termijn
Vergroten van betrokkenheid en innovatiebewustzijn	NOC*NSF en PSS-NL nemen het voortouw in gesprekken met bonden om hen te prikkelen en na te denken over innovaties. Dit gebeurt op middellange termijn en vereist een actieve opstelling van de betrokken programma's. Per eind 2024 is de innovatieagenda/Support Agenda besproken met goalball, rolstoelrugby, boccia en rolstoeltennis.	NOC*NSF, PSS-NL, sportbonden met topsportprogramma	Q1 2025 - Q4 2025
Ontwikkelen van Support Agenda's bij sportbonden	PSS-NL, met ondersteuning van NOC*NSF, neemt de leiding in het aanjagen van het opstellen van kennis- en innovatieagenda's (Support Agenda) bij sportbonden van topsportprogramma's. Deze agenda wordt afgestemd met sportbonden en PSS-NL, waarbij inhoud vanuit de bond leidend is.	PSS-NL, sportbonden met topsportprogramma	Q2 2025 – Q2 2026
Ontwikkelen van landelijke innovatieagenda	Op basis van de Support Agenda's van bonden met een Support Agenda zal overkoepelende thematiek worden geformuleerd en vertaald naar een landelijke innovatieagenda. Deze agenda zal dienen als advies voor het landschap.	PSS-NL	Q3 2025 – Q4 2026
Versterken van samenwerking en kennisdeling	PSS-NL zal in samenwerking met alle stakeholders actief informatie verzamelen over ontwikkelde innovaties en/of lopende projecten. Nieuwe projecten en kennis worden zichtbaar op de website van PSS-NL en er wordt een nieuwsbrief gestart. Daarnaast wordt toegewerkt naar gezamenlijke subsidieaanvragen op basis van de Support Agenda's.	PSS-NL, NOC*NSF, TeamNL-programma's, sportbonden, onderwijsinstellingen	Q2 2025 - Q4 2026 (doorlopend vanaf Q1 2025)

5. Pijler Randvoorwaarden

Actie	Uitvoerder(s)	Toelichting	Termijn
Sporthulpmiddelen			
Landelijk loket sporthulpmiddelen	Fonds Gehandicaptensport, Esther Vergeer Foundation, VSG	Een centraal loket oprichten om toegang tot sporthulpmiddelen te vereenvoudigen en te coördineren	Q4 2028 gereed
Gemeenten stimuleren van omarmen aanvullend Wmo-modelbeleid sporthulpmiddelen	Ministerie van VWS, VSG (in afstemming met VNG)	Gemeenten ondersteunen om sporthulpmiddelen beter beschikbaar te maken via Wmo-regelingen	Doorlopend
Onderzoek naar gemiddelde prijzen sporthulpmiddelen	Ministerie van VWS en het Kenniscentrum Sport en Bewegen.	Inzicht in reële kosten bieden voor transparante vergoedingsstructuren en beleidskeuzes	Q4 2025
Communicatieplan Zvw plus specificatie	Ministerie van VWS, Zorgverzekeraars Nederland, Kenniscentrum Sport en Bewegen, Fonds Gehandicaptensport	Duidelijkheid bieden aan zorgverzekeraars over vergoedingscriteria voor sporthulpmiddelen	Q3 2026
Onderzoek verbeteren topsporthulpmiddelen	NOC*NSF en het Ministerie van VWS.	Knelpunten in topsport identificeren en oplossingsrichtingen formuleren	Q4 2026
Vervoer			
Sportvervoersvoorziening integreren in Valys	Ministerie van VWS	Sportvervoersvoorziening voor teamsporters met een handicap integreren in Valys om vervoer naar trainings- en wedstrijdlocaties mogelijk te maken	Q4 2026
Communicatieplan mbt integratie vervoersvoorziening	Ministerie van VWS, Kenniscentrum Sport en Bewegen en de VSG	Betrokken partijen informeren over de Valys-integratie via een promotiecampagne en kennisoversportondersteuning.nl	Q2 2026
Inventarisatie lokale vervoersregelingen	Kenniscentrum Sport en Bewegen	Overzicht van lokale vervoersregelingen opstellen om sporters te helpen passende vervoersopties te vinden en fragmentatie te verminderen	Q2 2026
Behoefteanalyse onder topsporters	NOC*NSF, Ministerie van VWS, Fonds Gehandicaptensport	Specifieke vervoersbehoeften van topsporters in kaart brengen en oplossingsrichtingen formuleren	Q4 2026
Toegankelijke accommodaties			
Verkenning over behoeften om accommodaties toegankelijk te maken	NOC*NSF, Mulier Instituut, VSG	Onderzoek uitvoeren naar maatregelen om sportaccommodaties toegankelijk te maken, inclusief beter benutten van de BOSA-regeling. Actie wordt herzien na een sessie met stakeholders.	
Plan van aanpak ondersteuning eigenaren en beheerders van accommodaties	NOC*NSF, VSG, POS, MOS	Plan ontwikkelen om eigenaren en beheerders te ondersteunen bij het toegankelijk maken van sportaccommodaties. Actie wordt herzien na een sessie met stakeholders.	

Actie	Uitvoerder(s)	Toelichting	Termijn
Aansluiting landelijke regelgeving rondom toegankelijkheid van accommodaties	Ministerie van VWS, VSG	Aansluiten bij landelijke regelgeving om toegankelijkheid van sportaccommodaties te waarborgen. Actie wordt herzien na een sessie met stakeholders.	
Financiële toegankelijkheid			
Zorgen voor inzicht bij gebruikers	Jeugdfonds Sport en Cultuur, Volwassenenfonds Sport en Cultuur, Fonds Gehandicaptensport, Kenniscentrum Sport en Bewegen	Inzicht bieden in financiële ondersteuningsmogelijkheden voor gebruikers en professionals via geschikte platforms	Doorlopend
Communicatieplan richting doelgroep	Jeugdfonds Sport en Cultuur, Volwassenenfonds Sport en Cultuur, Kenniscentrum Sport en Bewegen, Fonds Gehandicaptensport, Johan Cruyff Foundation	Sporters met een handicap informeren over sportaanbod en financiële ondersteuning via Uniek Sporten en lokale/regionale kanalen, zoals een toegankelijke gids	
Integreren kennis uit onderzoeksprogramma's	Ministerie van VWS, Kenniscentrum Sport en Bewegen	Kennis uit programma's zoals Mooi in Beweging en Sportinnovator inzetten om financiële drempels voor sporters met een handicap te verlagen	

6. Pijler Internationaal

ACTIES FASE 1: Q3 2025 – Q2 2026

Doelstelling	Opstellen Engelstalige visie
Context	Er wordt een gezamenlijke Engelstalige visie opgesteld, waarin de doelstellingen van alle acht pijlers worden meegenomen. Deze visie delen we met andere landen. Het doel van het verspreiden is dat (gelijkgestemde) landen direct kunnen zien waar Nederland op focust en kan samenwerking worden aangegaan. .
Actiepunten	Opstellen van een conceptversie van het document en deze ter feedback voorleggen aan de andere pijlers. Verwerken van de ontvangen feedback en het opstellen van de definitieve versie. Laten vormgeven van de definitieve versie door een professionele vormgever. Verspreiden van het document naar gelijkgestemde landen ter informatie en afstemming. Verzenden van het document naar de relevante Nederlandse ambassades voor verdere internationale verspreiding en opvolging.
Uitvoering	VWS / NOC*NSF
Planning	Afgerond eind 2025

Doelstelling	Het creëren van een overzicht van het internationale netwerk van nationale partners om samenwerking en kennisuitwisseling te versterken.
Context	In het kader van subdoel twee van de internationale pijler, het versterken van een effectief internationaal netwerk ter ondersteuning en bevordering van de sport voor mensen met een handicap, wordt het internationale netwerk van nationale partners in kaart gebracht. Het doel hiervan is om een helder overzicht te creëren dat het mogelijk maakt sneller en gericht samen te werken, en dat bijdraagt aan het hoofddoel: het vanzelfsprekend maken van sport voor mensen met een handicap.
Actiepunten	Schematisch dit netwerk in kaart brengen
Uitvoering	VWS / NOC*NSF
Planning	Afgerond begin 2026

Doelstelling	Het identificeren van thema's en onderwerpen waarop Nederland strategisch wil samenwerken met andere landen.
Context	In samenwerking met de andere pijlers, en op basis van de gevoerde gesprekken met diverse landen over hun beleid, zal mede aan de hand van de resultaten die voortkomen uit het uitdragen van onze visie worden bepaald op welke thema's Nederland het relevant acht om internationale samenwerkingsverbanden aan te gaan. Dit vormt het hoofddoel van het traject.
Actiepunten	Voer overleg met de andere pijlers en relevante stakeholders om de belangrijkste thema's en prioriteiten voor internationale samenwerking in kaart te brengen. Formuleer minimaal tien concrete samenwerkingspunten waarop Nederland actief wil samenwerken met andere landen binnen de internationale pijler.
Uitvoering	VWS & NOC*NSF
Planning	Afgerond begin 2026

Doelstelling	Het in kaart brengen van de beleidsambities van gelijkgestemde landen en gelijkgestemde NPC's
Context	Het hoofddoel van de internationale pijler is het aangaan van internationale samenwerkingsverbanden ter ondersteuning van de Nederlandse strategie. Om deze samenwerkingen effectief te kunnen vormgeven, is het noodzakelijk eerst de ambities van gelijkgestemde landen en koepelorganisaties in kaart te brengen. Het gaat hierbij om landen als het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Frankrijk, Denemarken, Zweden, Noorwegen, Ierland, Finland, de Verenigde Staten en België.
Actiepunten	Delen van de Engelstalige visie met de geïdentificeerde landen en het organiseren van een overleg om verdere samenwerking te verkennen. Actief contact leggen met gelijkgestemde landen en nationale paralympische comités (NPC's) om mogelijke samenwerkingsverbanden te versterken.
Uitvoering	VWS voor de overheden, NOC*NSF voor de NPC's
Planning	Afgerond Q1 2026

7. Netwerk

Actie	Uitvoerder(s)	Termijn
Inzicht in het netwerk van organisaties creëren	Mulier Instituut, VWS	Q3 en Q4 2025 de eerste stappen en Q2 de vervolgstappen
Creëer een proces om tot krachtenbundeling te komen	VWS als regievoerder	Start Q4 2025 en zal doorlopend plaatsvinden
Maximaal aansluiting bij het VN-verdrag	VWS	Start Q1 2025 en loopt tot en met 2030

